

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Sandnerové a soudkyň Mgr. Ivety Postulkové a JUDr. Petry Kamínkové ve věci

žalobkyně: **Základní umělecká škola Folklorika Praha, s.r.o.**, IČO 09261354
sídlem Holešovice 1638, 170 00 Praha 7
zastoupena advokátem Mgr. Petrem Olbortem
sídlem Nad Vývozem 4828, 760 05 Zlín

proti
žalovanému: **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy**
sídlem Karmelitská 529/5, 118 12 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí ministra školství, mládeže a tělovýchovy ze dne 4. 6. 2024,
č. j. MSMT-5252/2022-10,

takto:

- I. Rozhodnutí ministra školství, mládeže a tělovýchovy ze dne 4. 6. 2024, č. j. MSMT-5252/2022-10, se zrušuje.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 12.228 Kč k rukám zástupce žalobkyně Mgr. Petra Olborta, advokáta a to do 1 měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

1. Žalobkyně se žalobou podanou u Městského soudu v Praze (dále též „*městský soud*“) domáhala zrušení rozhodnutí ministra školství, mládeže a tělovýchovy (dále též „*ministr*“) ze dne 4. 6. 2024, č. j. MSMT-5252/2022-10 (dále též „*napadené rozhodnutí*“ nebo „*druhé rozhodnutí ministra*“). Napadeným rozhodnutím byl zamítnut rozklad žalobkyně proti rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ze dne 14. 12. 2021, č. j. MSMT-27384/2021-9, jímž bylo rozhodnuto o výmazu základní umělecké školy z rejstříku škol a školských zařízení.
2. U městského soudu probíhá též řízení vedené pod sp. zn. 14 A 64/2022, jehož předmětem je přezkum rozhodnutí ministra školství, mládeže a tělovýchovy ze dne 29. 6. 2022, č. j. MSMT-5252/2022-5 (dále též „*první rozhodnutí ministra*“) o rozkladu proti rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ze dne 14. 12. 2021, č. j. MSMT-27384/2021-9, tedy proti témuž prvostupňovému rozhodnutí, které figuruje i v nyní řešené věci. Rozsudkem ze dne 31. 5. 2023, č. j. 14 A 64/2022-86 soud první rozhodnutí ministra zrušil. Dne 18. 6. 2024 však tento rozsudek na základě kasační stížnosti žalovaného zrušil Nejvyšší správní soud (dále též „*NSS*“) rozsudkem pod č. j. 7 As 149/2023-28 a vrátil věc městskému soudu k dalšímu řízení se závazným právním názorem. Zrušením zrušujícího rozsudku došlo k tzv. oživení rozhodnutí ministra školství, mládeže a tělovýchovy ze dne 29. 6. 2022, č. j. MSMT-5252/2022-5 (srov. bod 4 rozsudku NSS ze dne 9. 6. 2016, č. j. 2 Azs 307/2015 – 41). Zdejší soud tak bude nyní v řízení vedeném pod sp. zn. 14 A 64/2022 pokračovat.
3. V mezidobí od zrušení prvního rozhodnutí ministra městským soudem do vydání rozhodnutí o kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem ministr rozhodl nyní napadeným rozhodnutím znovu o rozkladu žalobkyně proti rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ze dne 14. 12. 2021, č. j. MSMT-27384/2021-9, vycházející z právního názoru vyjádřeném v rozsudku městského soudu, kterým bylo zrušeno předešlé rozhodnutí ministra. Poté, co první rozhodnutí ministra „oživlo“, tedy nastala situace, kdy vedle sebe existují dvě správní rozhodnutí o téže věci, respektive o tomtéž rozkladu žalobkyně proti jedinému rozhodnutí správního orgánu prvního stupně.
4. Důvody vzniklé situace jsou následující: kasační stížnost jakožto mimořádný opravný prostředek nemá odkladný účinek, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak. Správní orgán v postavení stěžovatele může v řízení o kasační stížnosti požádat o přiznání odkladného účinku podle § 73 ve spojení s § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „*s. ř. s.*“), musí však prokázat, že mu v případě, kdy kasační stížnosti nebude odkladný účinek přiznán, vznikne nepoměrně větší újma, než jaká jeho přiznáním může vzniknout jiným osobám, a že jeho přiznání současně nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Hrozba existence dvou správních rozhodnutí vydaných v téže věci ovšem sama o sobě důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti není (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 24. 4. 2007, č. j. 2 Ans 3/2006 – 49, publ. pod č. 1255/2007 Sb. NSS, a ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014 – 58, publ. pod č. 3270/2015 Sb. NSS). Až do doby rozhodnutí o vyhovění kasační stížnosti ve věci vedené u NSS pod sp. zn. 7 As 149/2023 tedy bylo rozhodnutí městského soudu ze dne 31. 5. 2023, č. j. 14 A 64/2022-86 závazné, nezměnitelné a mělo se na ně pohlížet jako na správné. Proto zrušil-li městský soud první rozhodnutí ministra, bylo povinností tohoto správního orgánu pokračovat v řízení a řídit se přitom závazným právním názorem vyjádřeným v pravomocném soudním rozhodnutí bez ohledu na to, že je ve věci podaná kasační stížnost. V tomto ohledu postupoval žalovaný správně a zcela v souladu se zákonem.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

5. Okamžikem „oživnutí“ prvního rozhodnutí ministra se však nyní napadené rozhodnutí dostalo do rozporu se zásadou *non bis in idem*, která brání tomu, aby o jedné a téže věci mohlo být rozhodováno dvakrát, eventuálně vícekrát. Situace, která v právě posuzované věci nastala, byla v minulosti judikaturou Nejvyššího správního soudu opakovaně označena za nežádoucí a instituty příslušných správních procesních předpisů obtížně řešitelnou (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS nebo rozsudek ze dne 10. 10. 2013, č. j. 9 Afs 71/2012 – 34). Soud je přesto povinen se s tímto problémem vypořádat a možným budoucím nežádoucím následkům zamezit, neboť existence dvou pravomocných rozhodnutí v téže věci odporuje principu materiální právní moci rozhodnutí a závažným způsobem ohrožuje právní jistotu účastníků soudního řízení.
6. Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 9. 6. 2016, č. j. 2 Azs 307/2015 – 41 vyslovil:
7. *„Princip non bis in idem brání tomu, aby v jedné a téže věci mohlo být rozhodováno vícekrát. Tento princip je v rovině ústavního práva výslovně zakotven pouze pro oblast trestní (čl. 40 odst. 5 Listiny základních práv a svobod), Nejvyšší správní soud nicméně ve své judikatuře dovodil, že je ho nutno aplikovat i pro oblast správního trestání. V rozsudku ze dne 4. 3. 2009, č. j. 6 As 44/2008 – 142, publ. pod č. 1842/2009 Sb. NSS, jímž řešil existenci dvou správních rozhodnutí, kterými byla vyslovena vina a uložen trest za správní delikt téže osobě za totožný skutek, pak stanovil, že ústavnímu principu non bis in idem musí ustoupit i právní úprava podle § 75 odst. 1 s. ř. s., podle které soud při přezkoumávání vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a dospěl k závěru, že za situace, kdy první správní rozhodnutí o vině a trestu „oživilo“, je třeba druhé správní rozhodnutí zrušit bez dalšího, a tedy věc nevracet správnímu orgánu k dalšímu řízení (k tomu také viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 5. 2010, č. j. 6 As 15/2010 – 138).*
Jakkoli princip non bis in idem tak, jak je vyjádřen na ústavní úrovni, představuje zákaz potrestat odpovědnou osobu za tentýž čin více než jednou, v judikatorní praxi správních soudů je chápán obecněji jako zákaz dvojího projednání téže věci a aplikován i na nedeliktní správní řízení. Nejvyšší správní soud jej ostatně označil za „stěžejní princip správního řízení“, který platí bez ohledu na to, zda procesní předpis zákaz dvojího projednání téže věci explicitně stanoví, či nikoliv (rozsudek ze dne 23. 10. 2003, č. j. 2 A 614/2002 – 36). Tento princip je přitom třeba pokládat nejen za stěžejní princip správního řízení, ale za obecný princip právní, který prostupuje celým právním řádem. Své významné místo nachází v odvětví trestního a správního práva, ale také v právu soukromém.“
8. V souladu s výše citovanými závěry Nejvyššího správního soudu dospěl městský soud k závěru, že v zájmu vyřešení kolize v pořadí druhého rozhodnutí ministra s principem *non bis in idem* je v dané věci nezbytné postupovat tak, že zásada vázanosti skutkovým a právním stavem, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) musí ustoupit principu *non bis in idem* jakožto vůdčímu právnímu principu. Právě pro rozpor druhého rozhodnutí ministra s tímto principem soud přistoupil ke zrušení nyní napadeného rozhodnutí, jakkoli ke dni 4. 6. 2024 nebylo jeho vydání nezákonným postupem.
9. V nyní řešené věci je zároveň třeba odklonit se také od další zásady správního soudnictví, a sice zásady kasační vyjádřené v ust. § 78 odst. 4 s. ř. s., podle níž zruší-li soud rozhodnutí, vysloví současně, že věc se vrací k dalšímu řízení žalovanému. V daném případě odpadla potřeba o věci ve správním řízení znovu rozhodovat, naopak jakýkoliv další postup

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

žalovaného by byl nyní nadbytečný a nežádoucí. Soud proto napadené rozhodnutí zrušil bez dalšího – aniž by věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

10. Pro úplnost soud dodává, že vzhledem k povaze důvodu zrušení napadeného rozhodnutí se již nezabýval důvodností jednotlivých žalobních námitek, neboť by to bylo nadbytečné. Stejně tak soud nerozhodoval o návrhu žalobkyně na přiznání odkladného účinku žalobě. Z vyjádření žalovaného doručeného soudu dne 27. 6. 2024 je zřejmé, že si je vědom, že v důsledku vyhovění jeho kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem „oživlo“ první rozhodnutí ministra, zároveň však z vyjádření žalovaného nijak nevyplývá, že by měl v úmyslu zahájit přezkumné řízení, v jehož rámci by druhé rozhodnutí sám zrušil. Městský soud proto rovnou přistoupil k věcnému projednání žaloby.
11. Městský soud shrnuje, že s ohledem na shora uvedené úvahy dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí je nezákonné, proto jej zrušil podle ust. § 78 odst. 1 s. ř. s., a to bez nařízení jednání, neboť druhé rozhodnutí ministra v téže věci je pro rozpor se stěžejním principem správního řízení non bis in idem podstatnou vadou řízení ve smyslu ust. § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. Podle ust. § 78 odst. 5 s. ř. s. je žalovaný vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku.
12. Výrok II. tohoto rozsudku se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s. Specifičnost posuzované věci se promítla i do rozhodování o náhradě nákladů řízení. Ačkoli samotné vydání napadeného rozhodnutí bylo ze strany žalovaného postupem souladným s právní úpravou i judikaturou Nejvyššího správního soudu, nelze přehlédnout, že žalobkyně se svou žalobou domáhala zrušení napadeného rozhodnutí, čehož také dosáhla, a tedy měla ve věci plný úspěch. Vzhledem k uvedenému soud přiznal žalobkyni náhradu vynaložených nákladů řízení. Tu představuje zaplacený soudní poplatek ve výši 4.000 Kč (za podanou žalobu a návrh na odkladný účinek žalobě) a náklady na zastoupení advokátem za dva úkony právní služby [příprava a převzetí zastoupení, podání žaloby podle § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“)] po 3.100 Kč [§ 7 bod 5 ve vazbě na § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu] a dále režijní paušál ve výši 2 x 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Zástupce žalobkyně je plátcem DPH, odměna se proto zvyšuje o zákonnou sazbu 21 %, tj. o 1.428 Kč. Výše odměny tak činí 12.228 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 8. července 2024

JUDr. Ludmila Sandnerová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.